6 SEM TDC ECO G 1

4

2016

(May)

ECONOMICS

(General)

Course: 601

(Development Economics)

Full Marks: 80
Pass Marks: 32

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

- 1. তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ দিয়া/শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা:1×8=8

  Answer the following/Choose the correct answer:
  - (a) তলৰ কোনটো অনুন্নত দেশ এখনৰ বৈশিষ্ট্য নহয়?

    Which of the following is not a characteristic of an underdeveloped country?
    - (i) সৰ্বগ্ৰাসী দৰিদ্ৰতা/Mass poverty
    - (ii) কৃষিখণ্ডৰ প্ৰাধান্যতা Predominance of agriculture
    - (iii) নিমু জনমূৰি আয়/Low per capita income
    - (iv) ওপৰৰ এটাও নহয়/None of the above

(b) তলত দিয়াসকলৰ কোনজনে অসমতাপূৰ্ণ বিকাশ নীতি সমৰ্থন কৰে ?

Who of the following supports the doctrine of unbalanced growth?

- (i) হিচ্মেন Hirschman
- (ii) ৰেগ্নাৰ নাৰ্কচ Regnar Nurkse
- (iii) আৰ্থাৰ লুইচ Arthur Lewis
  - (iv) ৰ'জেন্ষ্টেইন ৰ'ডান Rosenstein Rodan
- (c) তলত দিয়াসকলৰ কোনজনে মানৱ উন্নয়নৰ সূচকটো (HDI) প্ৰথমে দাঙি ধৰিছিল ?

Who of the following propounded the concept of Human Development Index (HDI)?

- (i) মার্থা নাচব'ম Martha Nussbaum
- (ii) মেহবুব-উল-হক Mahbub-ul-Haq
- (iii) মঃ ইউনুচ Md. Yunus
- (iv) অমর্ত্য সেন Amartya Sen

- (d) অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ সংজ্ঞা দিয়া।

  Define economic development.
- (e) AIDS-ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি ? What is the full form of AIDS?
- (f) বজাব অর্থনীতি কি?
  What is market economy?
- (g) ভাৰতবৰ্ষৰ জাতীয় আয়লৈ সর্ববৃহৎ অৱদান আগবঢ়োৱা খণ্ডটো হ'ল

The major share of national income in India is contributed by

- (i) প্রাথমিক বণ্ড Primary Sector
- (ii) দিতীয় খণ্ড Secondary Sector
- (iii) সেৱাখণ্ড Service Sector
- (iv) ওপৰৰ এটাও নহয়

  None of the above

- (h) NITI আয়োগৰ উপাধ্যক্ষৰ নামটো লিখা।
  Write the name of the Vice Chairman of NITI Aayog.
- 2. যি কোনো চাৰিটাৰ চমু টোকা লিখা (প্ৰতিটো ১৫০ শব্দৰ ভিতৰত): 4×4=16 Write short notes on any four (within 150 words each):
  - (a) জনসংখ্যা আৰু অর্থনৈতিক উন্নয়ন

    Population and economic development
  - (b) অৰ্থনৈতিক উন্নয়নত শিক্ষাৰ ভূমিকা Role of education in economic development
  - (c) ভাৰতীয় অৰ্থনীতিত কৃষিখণ্ডৰ ভূমিকা

    Role of agricultural sector in Indian economy
  - (d) ভাৰতৰ আঞ্চলিক বৈষম্যৰ কাৰণসমূহ

    Causes of regional disparities in India
  - (e) অৰ্থনৈতিক উন্নয়নত পৰিকল্পনাৰ ভূমিকা Role of planning in economic development

P16/553

(Continued)

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা (প্ৰতিটো ৫০০ শব্দৰ ভিতৰত) : Answer the following questions (within 500 words each) :

3. (a) অনুন্নত অর্থনীতিৰ প্রধান বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।
ভাৰতীয় অর্থনীতিক উন্নয়নশীল অর্থনীতি বুলি ক'ব
পাৰিনে? কাৰণ দর্শোৱা।
8+4=12
Discuss the major characteristics of an
underdeveloped economy. Can Indian
economy be considered as developing

অথবা / Or

economy? Give reasons.

- (b) অর্থনৈতিক বিকাশ আৰু অর্থনৈতিক উন্নয়নৰ মাজত থকা পার্থকাসমূহ লিখা। অর্থনৈতিক উন্নয়নত প্রযুক্তি কৌশলৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা। 5+7=12 Distinguish between economic growth and economic development. Explain the role of technology in economic development.
- 4. (a) ৰ'ষ্ট'ৰ অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ স্তৰসমূহ আলোচনা কৰা। তেওঁৰ উন্নয়নৰ তত্ত্বটোৰ আসোঁৱাহবোৰ কি কি? 8+3=1: Discuss Rostow's stages of economic growth. What are the drawbacks of his theory of growth?

अथवा / Or

(b) সমতাপূৰ্ণ বিকাশৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাবোৰ ব্যাখ্যা কৰা।
6+5=11
Explain the advantages and disadvantages of balanced growth.

P16/553

(Turn Over)

5. (a) উন্নয়নশীল দেশৰ নিবনুৱা সমস্যাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Discuss the unemployment problems of developing countries.

অথবা / Or

- (b) তলত দিয়াবোৰৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা: 6+5=11

  Write short notes on the following:
  - (i) মানৱশক্তিৰ পৰিকল্পনা

    Manpower Planning
  - (ii) স্বাস্থ্য আৰু উৎপাদনশীলতা Health and Productivity
- 6. (a) এখন দেশৰ অৰ্থনৈতিক উন্নয়নত উদ্যোগ খণ্ডৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

Discuss the role of industrial sector in economic development of a country.

व्यथा / Or

(b) দেশ এখনৰ অৰ্থনৈতিক উন্নয়নত সেৱা খণ্ডৰ ভূমিকাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Discuss the role of service sector in economic development of a country.

7. (a) এখন দেশৰ মূলধন গঠন আৰু আন্তঃগাঁথনিৰ উন্নয়নত ৰাষ্ট্ৰৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

11

Discuss the role of State in capital formation and infrastructural development of a country.

অথবা / Or

- (b) তলত দিয়াবোৰৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা: 6+5=11

  Write short notes on the following:
  - (i) আঞ্চলিক বৈষম্য হ্ৰাসকৰণৰ উপায়সমূহ
     Measures to reduce regional disparities
  - (ii) বজাৰ অর্থনীতিত পৰিকল্পনা
    Planning in market economy

***

مريد والمنافعة و